

Transforming Norwegian Teacher Education

Sammendrag av sluttrapporten fra Advisory Panel for
Teacher Education (APT)

2020

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs overordnede mandat, myndighet og faglige uavhengighet er spesifisert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg til faglig uavhengige oppgaver beskrevet i lover og forskrifter, har NOKUT ordinære forvaltningsoppgaver delegert fra departementet.

NOKUTs formål er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved å

- føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og institusjoner
- godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten på norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker rundt 900 eksterne eksperter i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Tittel	Transforming Norwegian Teacher Education Sammendrag av sluttrapporten fra Advisory Panel for Teacher Education (APT)
Forfatter(e)	Den internasjonale rådgivende ekspertgruppen for grunnskolelærerutdanningene (APT)
Dato	18.05.2020

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

INNHold

Sammendrag	4
Anbefalinger til Kunnskapsdepartementet og NOKUT	6
Anbefalinger om ansvarlighet	6
Anbefalinger om bærekraft	6
Anbefalinger om partnerskap og praksisopplæring	7
Anbefalinger om finansiering	8
Anbefalinger til lærerutdanningsinstitusjoner og skoler	9
Anbefalinger om bygging av forskningskapasitet	9
Anbefalinger om programdesign og integrering	9
Anbefalinger om partnerskap og praksisopplæring	10
Anbefalinger om masteroppgaven og veiledning	11
Medlemmene i den internasjonale ekspertgruppen	13
Ekspertgruppens arbeid	14
Vedlegg	15
Nye råd for å lykkes med grunnskolelærerutdanningene	16
Lansering av sluttrapporten i APT-prosjektet	17

Sammendrag

1. april 2016 ga Kunnskapsdepartementet NOKUT i oppdrag å opprette et panel med internasjonale eksperter på lærerutdanning (Advisory Panel for Teacher Education, APT) for å gi råd til norske høyere utdanningsinstitusjoner om gjennomføringen av de nye 5-årige integrerte masterstudiene i grunnskolelærerutdanningen (GLU). Vi i panelet møttes for første gang i februar 2017, og vi avsluttet arbeidet i mai 2020 med publiseringen av denne rapporten.

Som panelmedlemmer var vi samlet i vår konklusjon om at de nye masterstudiene for GLU representerer en internasjonalt særegen og usedvanlig ambisiøs reform basert på høye forventninger til lærerstudenter, lærerutdannere ved universiteter, høyskoler og skoler og til syvende og sist landets skoleelever. Målet med de nye GLU-programmene er å skape faglig solide lærerkrefter ved å integrere kunnskap og forskningskompetanse med utforskende praksisopplæring.

Suksessen til disse nye programmene avhenger av nye måter å tenke rundt ansvarlighet, samarbeid og hva det vil si å lære å undervise. Dette krever dyptgripende kulturell endring for norske lærere og lærerutdannere og ditto endringer i tilnærmingen til Kunnskapsdepartementet og NOKUT. Dyptgripende kulturelle endringer krever ressurser, inkludert utvikling av solid institusjonell kapasitet

og infrastruktur på lærerutdanningsinstitusjonene og skolene. I tillegg krever det tid, inkludert tid til å ta risiko, for å lære av lokale innovasjoner og å respondere på kort- og langsiktige implikasjoner av reformen.

Denne rapporten presenterer to sett med anbefalinger om kjerneområder i GLU. Ett sett tar for seg strukturelle eller politiske spørsmål og er adressert til Kunnskapsdepartementet og NOKUT. Det andre settet omhandler samarbeid og felles ansvar for lærerutdanningene og er adressert til lærerutdanningsinstitusjonene og skole- og kommunepartnerne deres.

Enkelte lesere av denne rapporten vil kanskje bekymre seg for at anbefalingene våre er ambisiøse og transformative. Det er de. Men Norges mål for GLU er også ambisiøse og transformative. Panelet fokuserer på fem aspekter ved GLU som vi mener er sentrale for ønsket transformasjon: *samarbeid på tvers mellom flere aktører, aktiv deltakelse fra alle involverte innenfor kunnskapsbygging og læring, oppbygging av forskerkompetanse og kapasitet for alle lærerstudenter og lærerutdannere, styrking av praksisdelen i lærerstudentenes praksisopplæring og masteroppgave samt sikring av bærekraften til reformen ved å få på plass nødvendig infrastruktur, ressurser og verktøy.*

Anbefalinger til Kunnskapsdepartementet og NOKUT

Anbefalinger om ansvarlighet

Panelet anbefaler at Kunnskapsdepartementet følger opp ambisjonen med å utvikle et ansvarssystem basert på faglig ansvarsbevissthet, deltakelse og lokal innovasjon i stedet for overdreven overvåking, føyelighet og ensartethet.

- Sørg for at tidslinjen for tilsyn er så lang at lærerutdanningsinstitusjonene kan implementere alle aspekter ved de 5-årige programmene fullt ut.
 - Sett av nok tid sånn at kort- og langsiktige implikasjoner og intenderte og uintenterte konsekvenser av reformen blir synlige.
 - Gi lærerutdanningsinstitusjonene tid til å utføre og handle på egen forskning på virkningene og konsekvensene av lokale programpraksiser og retningslinjer.
 - Utsett NOKUTs undersøkelse av kvalitets-tilstanden i GLU utover tiden det tar for en kohort å gjennomføre programmet.
- Etter syv år, dvs. når tre årskull har fullført programmet, gjennomføres det en deltakende og formativ evaluering, hvor utarbeidingen av format, ordninger og tidsplan involverer lærerutdanningsinstitusjonene og skole- og kommunepartnere.
 - Opprett nye ordninger hvor lærerutdannere ved lærerutdanningsinstitusjonene og i skolene inkluderes som samarbeidspartnere i etableringen av metoder, ordninger og temaer for NOKUTs evalueringer.
- Støtt pågående regionale og nasjonale lærerutdanningsmøter som understøtter samarbeid, deling av forskning og innovasjoner og diskusjoner rundt utfordringer og problemer.
- Still øremerkede ressurser til rådighet i arbeidet med å etablere en kultur for forskning og

utredning rundt de nye integrerte masterprogrammene, som skaper et kunnskapsgrunnlag for videre utvikling.

- Bidra med materialer, verktøy og ressurser som forbedrer forskningskapasiteten til lærerutdanningsinstitusjonene og de skolebaserte samarbeidspartnerne deres.
- Reduser antallet og detaljnivå i nasjonale forskrifter, retningslinjer og rammeplaner for lærerutdanningene ved lærerutdanningsinstitusjonene.
 - Ta sikte på en mer profesjonell autonomi for lærerutdanningsinstitusjonene ved å be dem følge noen få romslige retningslinjer i stedet for å overholde flere detaljerte krav.
- Revurder rollen Kunnskapsdepartementet og NOKUT har i lærerutdanningen.
 - Ta sikte på å skape forutsetninger for sterk intern ansvarlighet i form av kunnskapsrikt faglig ansvar i stedet for detaljstyring.
 - Fortsett omorganiseringen av NOKUTs tilnærming til kvalitetssikring ved å gå bort fra eksternt tilsyn/overvåking til å støtte fagpersoners rolle som endringsagenter.

Anbefalinger om bærekraft

Panelet støtter fullt opp om Norges ambisjoner om en varig forbedring av kvaliteten på GLU-programmene. For å gjøre dette anbefaler panelet flere tiltak for å sikre bærekraft.

- Utsett nye reformer i grunnskolelærerutdanningen til de integrerte masterprogrammene er på plass.
- Forsterk reformens eksterne infrastruktur for å støtte implementeringen.

- Etabler en fast gruppe med representanter fra Utdanningsdirektoratet (Udir), NOKUT og Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høgare utdanning (Diku), for å sørge for nasjonal koordinering på systemnivå når det gjelder tilsyn, ansvarlighet og kvalitetssikring av lærerutdanning.
- Tilby kvalitetsforbedrende aktiviteter som understøtter en sterk intern ansvarlighet hos hver lokal lærerutdanningsinstitusjon/praksisskole, herunder videreføring av modellen med alternerende regionale og nasjonale seminarer relatert til GLU-reformen.
- Støtt kursing i ledelse for dekaner/programledere ved lærerutdanningsinstitusjonene, med fokus på forskningskapasitet, internasjonalisering, samarbeidsbygging og utvidelse av nettverk.
- Få på plass varige mekanismer og finansiering for nasjonal koordinering og ledelse av de 5-årige integrerte masterprogrammene.
 - Utpøk en profesjonell paraplyorganisasjon for å sammenkalle, lede og koordinere faste regionale og nasjonale møter med alle grupper, interessenter og profesjonelle organisasjoner som er involvert i lærerutdanning.
 - Gi finansiering til møter i denne paraplyorganisasjonen og til faste regionale og nasjonale møter.
- Støtt pågående forskning på beskaffenheten, kvaliteten og effekten av de nye masterprogrammene innenfor og på tvers av lærerutdanningsinstitusjonenes samarbeidspartnere.
 - Støtt og finansier UH-skole-partnerskaps utvikling av forskningsprogram knyttet til de nye masterprogrammene.
 - Etabler og støtt et fast, regelmessig forum for nettverk, samarbeid og formidling av forskning og innovasjoner på tvers av lærerutdanningsinstitusjonenes samarbeidspartnere.
 - Finansier forskning på tvers av de nye masterprogrammene som bidrar til regionale

og nasjonale kunnskapsbaser om lærerutdanning i de nye programmene mv.

- Gi ekstra finansiering for de faste driftsbehovene til de nye 5-årige masterprogrammene, herunder flere studenter, nye samarbeid og nye partnerskap.
- Gi midler til innholdsrik praksisopplæring i 4. og 5. år av masterprogrammene.
- Etabler et mikrofinansieringsprogram for lærerutdanningsinstitusjoners innovasjoner og pilotprosjekter som fokuserer på bærekraft og formidling på tvers av partnerskap.

Anbefalinger om partnerskap og praksisopplæring

Anbefalingene nedenfor handler om de *strukturelle aspektene ved lærerutdanningsinstitusjoners partnerskap og lærerstudentenes praksisopplæring.*

Partnerskap

- Vurder om samhandlingen mellom direktoratene som er involvert i lærerutdanning i Norge er hensiktsmessig.
 - Utvikle en ny nasjonal partnerskapsmodell som inkluderer koordinering av alle spørsmål om lærerutdanning på tvers av Udir, NOKUT og Diku.
 - Unngå utvikling av lærerutdanningstiltak som ikke er støttet av forskning og/eller ikke er knyttet til allerede eksisterende tiltak.
- Evaluer lærerutdanningsinstitusjonenes gjeldende partnerskapsavtaler med skole-/kommunepartnere deres.
 - Bli enige om brede generelle prinsipper for å veilede om partnerskap mellom lærerutdanningsinstitusjonene og skole-/kommunepartnere deres.

- Unngå både ensidige tilnærminger og toppstyrte ikke-finansierte mandater.
- Ta sikte på at alle lærerstudenter skal bruke en betydelig del av sin praksisopplæring på skoler som har et helhetlig og genuint partnerskap med lærerutdanningsinstitusjonene.
- Gi de ressursene, mekanismene og verktøyene som lærerutdanningsinstitusjonene og skolene behøver for å kunne fungere som genuine likestilte partnere med felles ansvar for lærerutdanning.
 - Gi ressurser og verktøy til lokale partnerskap sånn at de kan utforme, studere og revidere lærerutdanning i pågående sykluser med utredning og forbedring.
 - Gi direkte finansiering til skole-/kommunepartnerne for å støtte dedikert personell som er involvert i lærerutdanning.
- Hold lærerutdanningsinstitusjonenes partnerskap i fellesskap ansvarlig for kvaliteten på GLU.

Praksisopplæring

- Gå bort fra modellen med "skolebaserte dager" og til en rikholdig modell bestående av praksisopplevelser av høy faglig kvalitet for lærerstudenter.
- Krev at lærerutdanningsinstitusjonene og skolepartnerne deres i fellesskap skaper muligheter for at lærerstudenter får utforskende praksisopplæring på 4. og 5. året i perioder som er lange nok og sammenkoblet nok til at lærerstudentene kan delta i de sentrale aktivitetene i undervisningen
- Endre rammeplaner slik at UH-skole-partnerskapene er pålagt å legge til rette for at lærerstudenter skal ha fullt deltakende perioder med faglige erfaringer i skolen på det 4. og 5. året.
- Gi tilstrekkelig finansiering til praksisopplæringen på 4. og 5. året.

Anbefalinger om finansiering

Norges GLU-reform krever større profesjonalisering, tettere forhold til skoler, sterkere koblinger mellom teori og praksis og å gjøre forskning sentral. For å lykkes må det være tilstrekkelig finansiering av reformen på lang sikt.

- Flytt de nye 5-årige masterprogrammene i GLU fra kategori D til kategori C i det norske finansieringssystemet for høyere utdanning, for å finansiere den generelle driften.
- Finansier spesifikke initiativer relatert til bygging av forskningskapasitet, programintegrering, partnerskap, praksisopplæring og masteroppgaven, som det fremgår av rapporten og oppsummert i tabell 10 (s. 100). Av spesiell betydning er anbefalingen om at skolene får direkte midler til dedikerte skolebaserte ledere og lærere som er ansvarlige for partnerskapsaktiviteter, arbeid med lærerstudenter og deltakelse i oppgave- og FoU-veiledning.

Anbefalinger til lærerutdanningsinstitusjoner og skoler

Anbefalinger om bygging av forskningskapasitet

Transformasjonen av den norske grunnskolelærerutdanningen krever en helhetlig, strategisk tilnærming til bygging av forskningskapasitet.

- Invester i å styrke kvalifikasjonene og den faglige utviklingen av eksisterende stab for å øke tilfanget av personer med forskningserfaring både i lærerutdanningsinstitusjonene og skolene.
 - Lag en faglig utviklingsstrategi for lærerutdannere knyttet til rekrutteringsstrategier for stillinger som praksis II og professor II i lærerutdanningsinstitusjonene.
 - Gi ledertrening for nye dekaner og ledere av nylig fusjonerte lærerutdanningsinstitusjoner, inkludert måter som kan gi faglig utvikling for å øke fakultetets forskningskapasitet.
- Gi økonomisk og logistisk støtte for bærekraftig forskningssamarbeid mellom lærerutdanningsinstitusjoner og skoler.
 - Utvikle en felles forskningsagenda basert på samarbeid, inkludert planer for medveiledning på masteroppgaven.
 - Samarbeid om å utforme et tidsskjema for muligheter for samarbeid som involverer lærerutdanningsinstitusjoner og skolelærere og veiledere i fysiske møter og andre interaksjoner.
 - Samarbeid for å skape muligheter for lærerstudenter og nye lærere sånn at de kan få være en del av fagmiljøer med fokus på forskning og praksis.
- Bygg og konsolider infrastruktur for å støtte gjennomføring, kvalitetssikring og deling av forskning på tvers av lærerutdanningsinstitusjoner og skoler.

- Bygg infrastruktur for forskningsengasjement mellom lærerutdanningsinstitusjoner og skoler, kommuner og andre forskningsinstitusjoner, og på tvers av fagområder.
- Få på plass systemer og verktøy for deling av funn og innsikt generert av lærerstudentenes masteroppgaver.
- Gå gjennom eksisterende systemer for å stimulere og anerkjenne forskningsengasjement som en essensiell del av den faglige aktiviteten innen lærerutdanningsinstitusjoner og skoler.
 - Vurder å signere DORA (erklæring om forskningsvurdering) og anvende prinsippene i denne for å vurdere ansettelseforhold, forfremmelse og belønning, spesielt for akademikere på tidlige stadier i programmet.
 - Sørg for at forskningsengasjement blir redegjort for i tildelingen av tid og arbeidsmengde og ordninger for studiepermisjon.

Anbefalinger om programdesign og integrering

For å utvikle «forskningsbasert kompetanse» for så å ta «begrunnede valg», trenger alle lærerstudenter utforskende, sammenhengende og integrerte læringserfaringer som er relevante for undervisningspraksis. Dette krever at lærerutdanningsinstitusjonene og skolepartnerne deres samarbeider om programdesign og integrering.

- Kom til enighet om en forestilling av lærerstudentenes læring og en visjon om god undervisning/gode lærere.
 - Bli enige om praksis, kvaliteter og verdier som kjennetegner gode lærere (og ideelle GLU-kandidater).
 - Etabler undersøkelsesgrupper eller andre fagmiljøer med representanter innen og/

- eller på tvers av programmer og skoler (inkludert lærerstudenter) der deltakerne undersøger visjonene de har om god undervisning/lærere.
- Bygg nettverk som samler lærerutdannere, utdannere fra disiplinlag, skolebaserte ledere og lærere, lærernes fagforeningsrepresentanter, representanter for samfunnet og/eller kommunene og lærerstudentene for å utveksle ideer, bekymringer, verdier og visjoner.
- Inkluder skolebaserte lærere, lærerstudenter og UH-baserte lærerutdannere i deltakende programdesign, evaluering og beslutningstaking.
 - Involver andre interessentgrupper, for eksempel representanter fra fagforeninger eller andre yrkesorganisasjoner, i programforbedringer gjennom delt arbeid og planlegging.
 - Utvikle strukturer, rutiner og rammer for planlegging og evaluering i fellesskap, for eksempel faste møtetider, dedikerte områder og logistisk støtte for felles arbeid som er i gang.
- Samarbeid om å utvikle og formulere en utviklingsmessig progresjon som viser lærerstudentenes undervisningslære og hvordan de lærer å delta i utforskning og praksisorientert forskning over tid.
 - Etabler undersøkelsesgrupper, faglige læringsfellesskap, aksjonsforskningsamarbeid eller andre grupper der deltakerne sammen studerer elevens og/eller lærerstudenters læring.
 - Utvikle eller tilpass protokoller som kartlegger kjerneaktiviteter, strategier og personlige kvaliteter for lærerstudenter over tid, inkludert deltakelse i skolebaserte aktiviteter, observasjoner og utforskning.
 - Undersøk representasjoner av lærerstudenters eller nyutdannedes undervisning (f.eks. skriftlig arbeid, eksempler fra praksis, videoer) for å utvikle en delt forståelse av hva det vil si å lære å undervise godt.

- Undersøk viktige studentoppgaver på tvers av emner og studieprogram for å vurdere justering og rekkefølge.
- Dokumenter og analyser lokale variasjoner i GLU-program og innvirkningen de har på lærerstudentenes læring. Denne forskningen kan gi et verdifullt bidrag ikke bare på tvers av Norges programmer, men også til den internasjonale litteraturen om lærerutdanning og undervisningslære.

Anbefalinger om partnerskap og praksisopplæring

Anbefalingene nedenfor involverer de lokale aspektene ved lærerutdanningsinstitusjonenes praksisskoler og lærerstudentenes praksisopplæring i skolen.

- Samarbeid om å utvikle bærekraftige, produktive og gjensidig fordelaktige praksisskoler for å støtte lærerstudenter som er faglig dyktige og forskningskompetente.
 - Erkjenn at lærerutdanning er et fellesansvar for lærerutdannere ved lærerutdanningsinstitusjonene og praksisskolene.
 - Bli enige om hvordan «god» lærerutdanning ser ut og hvordan den blir utført, inkludert enighet om praksisopplæring og forskningsforventninger, spesielt på 4. og 5. året i programmet.
 - Erkjenn at det tar tid å utvikle en felles visjon.
- Lag formelle partnerskapsavtaler i fellesskap som inneholder: visjon og formål; partnernes bidrag, roller, ansvar og fordeler; strukturer, prosesser og ressurser som er nødvendige for produktive og bærekraftige partnerskap.
- Bruk partnerskap som et redskap for kunnskapsutvikling og -formidling.
 - Gjennomfør evalueringer, planlegg småskalaundersøkelser, søk om pilotfinansiering,

- gjennomfør forskningsprosjekter og FoU-oppgaver og ta beslutninger om spørsmål relatert til studentoppgaver, masteroppgaver og doktorgradsarbeid.
- Utvikle doble stillinger mellom lærerutdanningsinstitusjonene og praksisskolene.
- Støtt innsatsen til veiledere og andre skolebaserte lærere som er spesielt dedikert til å styrke lærerstudentenes profesjonelle læring og utvikling.
- Frem gjensidige og samarbeidende veilederstudent-forhold, i motsetning til den tradisjonelle hierarkiske relasjonen ekspertnybegynner.
- Støtt den faglige utviklingen av veiledere ved å anerkjenne veiledning som en distinkt profesjonell ferdighet.
- Sørg for at veiledning av lærerstudenter utnytter både forsknings- og erfaringsbasert kunnskap.
- Samarbeid om å utforme, organisere og administrere tilstrekkelig lange og sammenkoblede praksisopplæringsperioder i løpet av 4. og 5. året av programmene slik at lærerstudentene har muligheter til å delta i de sentrale aktivitetene i undervisningen.

Anbefalinger om masteroppgaven og veiledning

Panelet anbefaler at hvert skolepartnerskap blir enige om masteroppgavens fokus, omfang, kvalitet og veiledning, noe som er sentralt i de nye GLU-programmene.

- Bli enige om betydningen av «profesjonsrettet» og «praksisorientert» forskning og om masteroppgavens fokus og omfang.
 - Gi rom for variasjon og innovasjon i fokus, omfang og typer av forskning lærerstudenter utfører.
 - Tenk gjennom de etiske aspektene ved lærerstudenter som gjør forskning på

masternivå i skolene og bli enige om passende retningslinjer og protokoller.

- Bli enige om hva som utgjør presisjon og kvalitet i masteroppgaven som et resultat av profesjonsrettet og praksisbasert forskning.
 - Bli enige om retningslinjer for passende vurderingskriterier, og bruk kompetansen til lærere fra lærerutdanningsinstitusjonene og praksisskolene.
 - Erkjenn at det ikke er enighet i utdanningsfeltet om «praksisnærhet» som kriterium for grundig forskning. Felles overveielse om dette og andre komplekse spørsmål er imidlertid nødvendig for utvikling av meningsfulle vurderingskriterier for masteroppgaver.
- Finn og del, på tvers av lærerutdanningsinstitusjonene, nasjonale og internasjonale eksempler på masteroppgaver som er utført av par eller små grupper og som kan vurderes individuelt i form av en enkelt students avhandling.
 - Bruk disse for å oppmuntre til diskusjon om disse problemene, inkludert potensialet som prosjektene kan ha for å utvide omfanget av forskning og tilpasning av masteroppgaveforskning til utviklingsplaner i skolen.
- Bli enige om veiledningsstrukturer og veiledningspraksis som støtter prosessen med lærerstudentenes gjennomføring og ferdigstilling av masteroppgaver av god kvalitet på en betimelig måte.
 - Vurder strukturelle spørsmål om veiledningskapasitet så vel som elevenes og lærerstudentenes læringsbehov.
 - Utvikle strategier for lærerutdanningsinstitusjonene for å legge til rette for en veiledningspraksis som utarbeides i samarbeid med skolebaserte lærere, inkludert samveiledning og gruppebasert veiledning, samtidig som lærerutdanningsinstitusjonene beholder hovedansvaret for veiledningen av masteroppgaven.

Medlemmene i den internasjonale ekspertgruppen

Den rådgivende gruppen er sammensatt av sju internasjonalt ledende lærerutdannere og forskere fra USA, Storbritannia, Finland, Sverige og New Zealand.

Marilyn Cochran-Smith (leder) er Cawthorne Professor of Teacher Education for Urban Schools og leder stipendiatprogrammet i Curriculum & Instruction ved Lynch School of Education, Boston College, USA.

Auli Toom er professor og leder for Helsinki University Centre for University Teaching and Learning, Finland.

Karen Hammerness er forskningsdirektør i utdanning og evaluering ved the American Museum of Natural History, New York, USA.

Alis Oancea er professor i utdanning og forskningspolicy ved University of Oxford, Storbritannia, hvor hun også er forskningsleder for instituttet for utdanning.

Lexie Grudnoff er førsteamanuensis i lærerutdanning ved University of Auckland, New Zealand og ledet utviklingen av et av New Zealands første masterprogram i grunnskolelærerutdanning.

Viv Ellis er professor i utdanningsledelse og lærerutvikling og forskningsleder for the School of Education, Community and Society ved King's College London, Storbritannia. Han er også professor II i lærerutdanning ved Høgskulen på Vestlandet.

Mikael Alexandersson er professor ved Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande ved Göteborgs universitet, Sverige.

Ekspertgruppens arbeid

Fra høsten 2017 ble de fireårige norske grunnskolelærerutdanningene til femårige masterprogram. For å stimulere arbeidet med det faglige løftet av nye grunnskolelærerutdanninger (GLU) på masternivå har NOKUT etter oppdrag fra Kunnskapsdepartementet satt ned en internasjonal rådgivende ekspertgruppe som skal samarbeide med de ulike utdanningsinstitusjonene.

På engelsk har ekspertgruppen fått navnet Advisory Panel for Teacher Education, forkortet til APT.

Oppdraget

Oppdragsbrevet fra Kunnskapsdepartementet ga følgende føringer:

Ekspertgruppen skal etablere dialog med institusjonene gjennom faglige arrangementer og individuell oppfølging av institusjonene. Gruppen skal stimulere til det faglige løftet av utdanningene og forskningen gjennom råd, anbefalinger og tilbakemeldinger til institusjonene, Nasjonalt råd for lærerutdanning (NRLU), NOKUT og departementet.

Videre skal gruppen vurdere om nasjonale retningslinjer og studieplaner svarer til internasjonale standarder for god lærerutdanning, identifisere kvalitetshemmende faktorer i lærerutdanningene, og foreslå tiltak som bidrar til faglig løft av utdanningene.

Kunnskapsdepartementet presiserte at gruppen ikke kan gi formelle pålegg, og at den er uavhengig av NOKUTs akkrediterings- og tilsynsarbeid med GLU-programmene.

Bakgrunnen

De siste årene har lærerutdanningene blitt viet stor politisk oppmerksomhet, og dette har resultert både i "Lærerløftet: På lag for kunnskapsskolen" (2014) og i "Lærerutdanning 2025: Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene" (2017).

NOKUT publiserte rapporten PPU relevans for undervisning i skolen (pdf) i 2013 og har senere fokusert på grunnskolelærerutdanningene gjennom utviklingsprosjektet Advisory Panel for Teacher Education (APT).

[Les mer på NOKUTs nettsider](#)

Vedlegg

Nye råd for å lykkes med grunnskolelærerutdanningene

Internasjonal rådgivningsgruppe anbefaler mindre detaljstyring og midlertidig reformstopp for grunnskolelærerutdanningene.

I 2016 fikk NOKUT i oppdrag fra Kunnskapsdepartementet å opprette og drifte en internasjonal rådgivningsgruppe, som skal bidra til å utvikle grunnskolelærerutdanningene. Etter tre års arbeid leverer de sine anbefalinger i en ny rapport.

Støtter ambisiøse mål

– Gruppen har gjort et godt og grundig arbeid. Anbefalingene de kommer med støtter endringen som er gjort i grunnskolelærerutdanningen og vil være nyttige i den videre utviklingen. Rådene blir også viktig for NOKUTs videre arbeid med utdanningene, sier NOKUT-direktør Terje Mørland.

Høsten 2017 ble de fireårige grunnskolelærerutdanningene til femårige masterprogram. Det første studentkullet er nå midtveis i studieløpet. Rådgivningsgruppa har sett på hva som må gjøres for å lykkes med endringen.

– Norges målsetninger for grunnskolelærerutdanningene er veldig ambisiøse og er basert på høye forventninger til studenter, skoler, lærerutdannere, og til landets skoleelever. Vi ønsker å bidra til at Norge lykkes med endringen i grunnskolelærerutdanningene, sier gruppas leder Marilyn Cochran-Smith, professor ved Boston College.

Anbefalinger til NOKUT og Kunnskapsdepartementet

I rapporten kommer gruppa med flere anbefalinger til både myndigheter, som NOKUT og Kunnskapsdepartementet, men også til alle de som utdanner fremtidens lærere i Norge. I anbefalingene trekker gruppa frem fire elementer i grunnskolelærerutdanningen som de mener er essensielle for å lykkes med endringen til femårig masterprogram:

Mindre detaljstyring, mer tillit

Myndighetene må detaljstyre mine utdanningene gjennom rammeplaner, nasjonale retningslinjer og

annet som kan oppfattes som et overdrevet kontrollregime. Institusjonene og studieprogrammene må få tillit til å ta et enda mer aktivt eierskap for utviklingen av kvaliteten som er tilpasset den regionale virkeligheten de befinner seg i.

• Midlertidig reformstopp

Myndighetene må sette en midlertidig stopper for nye reformer. Lærerutdanningene har blitt reformert for mange ganger på forholdsmessig kort tid, og skal denne reformen lykkes må institusjonene få tid og ressurser til å lykkes. Det er også helt sentral at myndighetene koordinerer sine aktiviteter bedre. UDIR, DIKU og NOKUT bør etablere et forum som sikrer at deres initiativer er samkjørte, koordinerte og kunnskapsbaserte.

• Samarbeid og partnerskap

For å lykkes må lærerutdanningsinstitusjonene og skolene bygge partnerskap der de er likeverdige partnere. En vellykket reform vil kreve at dette partnerskapet utvikles og fokuserer på alle faglige prosesser.

• Finansiering

Å flytte en utdanningen fra bachelor til mastergradsnivå krever større fagmiljø med forskerkompetanse, det blir flere studenter på campus og i praksis. Skal reformen lykkes må myndighetene være villige til å fullt ut finansiere driftskostnadene til institusjonene. – Jeg håper både fagmiljøene og myndighetene leser rapporten, og at de diskuterer den med hverandre. Det må være en god dialog dem imellom for å komme videre i arbeidet med utdanningene. Disse anbefalingen kan være et godt utgangspunkt for den dialogen, oppfordrer Mørland.

[Les rapporten Transforming Norwegian Teacher Education.](#)

Lansering av sluttrapporten i APT-prosjektet

UHR-lærerutdanningskonferansen der sluttrapporten fra den internasjonale rådgivende ekspertgruppen for grunnskolelærerutdanningene skulle lanseres april i år, ble som kjent avlyst.

I stedet foretok vi 18. mai en digital lansering ved at sluttrapporten ble lagt ut på våre nettsider sammen med videoer der panelmedlemmene presenterer sine funn og anbefalinger. Her la vi også ut videoer med sentrale representanter fra sektoren som kommenterer innholdet i rapporten.

I rapporten kommer gruppen med flere gode anbefalinger til både myndigheter, som NOKUT og Kunnskapsdepartementet, men også til alle de som utdanner fremtidens lærere i Norge.

Anbefalingene er basert på rammeplaner, nasjonale retningslinjer og sentrale dokumenter som «Lærerutdanning 2025». Panelets erfaringer fra møtene med lærerutdanningsinstitusjonene, skoler og andre parter tilknyttet grunnskolelærerutdanningene har også vært viktig. Videre er anbefalingene basert på panelets egne erfaringer som lærerutdannere og deres internasjonale forskningsbakgrunn.

[Les mer om lanseringen på nokut.no.](#)

*Følg oss i sosiale medier og hør på podcasten vår,
NOKUT-podden*

Podcasts

NOKUT

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO